

קדושת פורים היא יותר מקדושת יום פורים. (ויקרא כג כח) 'יום הכפורים' בכ"ף הדמיון^ב, דמשמע שיום הפורים יש בו יותר קדושה^ג.

להעמידה לפני כסא כבודו אפילו כשעורונה מלאה עוונות, ע"כ. ואם דרגה אחת מאלו הדרגות היא בבחינת יום הכפורים, כאמור בזה, שהיא כירור האוכל - הנשמה היהודית - מתוך הפסולת, ולהעלותה עד רום המעלות, [ולעיל במאמרי הושענא רבא הבאנו מדברי אמת בזה, ודו"ק], הרי כי הדרגה השניה היא בבחינת יום הפורים, שהוא כירור הפסולת והעלאת הנשמה למעלה כמות שהיא. [ואכן בהקדמה שם הבאנו, כי הרבי מלובלין אמר על רבנו הק' כי הוא נשמת 'מרדכי היהודי']. ולהוכיח בא כי גם כאשר 'ואנכי תולעת ולא איש חרפת אדם וכזוי עם, כל רואי ילעיגו לי יפטירו בשפה יניעו ראש - גם אז - גול אל ה' יפלטוהו יצילהו כי חפץ בו' (ע"פ תהלים כב ז-ט). כפי שאמרה אסתר כשנכנסה לבית הצלמים ותעמוד בחצר בית המלך הפנימית (מגילה טו:). שכן בפנימיות נשמה יהודית, גם כאשר הגוף הוא בבית הצלמים רח"ל, גם אז יפלטוהו ה' ויצילהו כי חפץ בו. הוא שאמר גול אל ה', שיגלה פנימיותו שהיא - אל ה', כי אז יפלטוהו וגו'. ודוק, כי הכתוב מתחיל בלשון גוף ראשון 'ואנכי' וגו' ועובר ללשון גוף שני 'גולי' וגו' ועוד ללשון נסתר 'יפלטוהו' וגו', והוא, כי דייקא 'כל רואי' אשר 'ילעיגו לי' וגו' - הם המה שהסתר פנימיות דיבורם מכה על ראשי ואומרת לי בד כבוד 'גול אל ה'". ועל כך באה אכן הקריאה וההסכמה משמיא - 'יפלטוהו יצילהו כי חפץ בו'. וגם כי משתכר האיש הישראלי בכלי קודש כפוריא עד כי מתגולל בסחי ומיאוס של קיא, עליו קורא הכתוב 'לא מאסתים ולא געלתים - במדי' (ויקרא כו מד. הקדמה לאסת"ר ד).

(יא) ולפי הסימן הידוע (מובא בטור אר"ח סי' תכ"ח) פל"ג ח"י, הרי שביום שיחול בו י"ד אדר מועד חג הפורים, יחול בו י"ח אייר ל"ג בעומר, נמצא דגם יום ל"ג בעומר הוא בסוד הבירור הטוב מן הרע. [ולכן לא היה איסור ערלה בעץ חרוכין שנברא עבור רשב"י, שיומא דהלולא דיליה הוא בל"ג בעומר, שכן כירור הערלה הוסרה מאז יום הכפורים, והבירור אצלו היה בבחינת פריעה, כאמור]. ישמע חכם ויוסף לקח.

ב בתקוני זוהר (ת' כא נז): דפורים אתקריאת על שם יום הכפורים. ובפירוש בניהו כתב, דאות כ' של 'כפורים' הוא כ' הדמיון, וכאילו נקוד בשוא, דהיינו 'כמו פורים'. וכן הוא במאור ושמש מאמרי פורים ד"ה בגמרא מה ראתה אסתר.

ג לחם שלמה ע' ט.

וכבר ידוע אמרם ז"ל (תענית ז. ב"ב יב.) מי נתלה במי, הוי אומר קטן נתלה בגדול. וידוע דמוח החכמה המתגלה בשבת בעת קדושת 'אתר', וביום הכפורים בכל התפלות שאומרים בהם 'אתר', מתגלה כפורים 'כל היום' (עי' מאור ושמש פורים ד"ה עוד י"ל הגמרא הנ"ל). ובמדרש משלי (פרשה ט) אמר רבי אבהו, שכל המועדים יהיו בטלין, וימי הפורים לא יהיו נבטלין לעולם, שנאמר (אסתר ט כח) וימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים וזכרם לא יסוף מזרעם. אף ימי הכפורים אינן בטלין לעולם, שנאמר (ויקרא טז לד) והיתה זאת לכם לחוקת עולם, ע"כ. הרי שנדרש יום הכפורים בלשון 'אף' וטפל ליום הפורים.

ונראה, בהקדם מאמר הכתוב במגילת אסתר (ח א-יא): ביום ההוא נתן המלך אחשורוש לאסתר המלכה את בית המן צורר היהודיים ומרדכי בא לפני המלך כי הגידה אסתר מה הוא לה. ויסר

המלך את טבעתו אשר ו
אסתר ותדבר לפני המלך
מחשבתו אשר חשב על
בית המן נתתי לאסתר ו
כטוב בעיניכם כשם המי
המלך אין להשיב. ויקרא
ואל האחשדרפנים והפחו
ומדינה ככתבה ועם ועם
בטבעת המלך וישלח ספ
נפשם להשמיד ולהרוג ו
שלכאורה תמוה, שכן
כי כתב אשר נכתב בשם
אלא זאת, דאיתא במשנר
לדיו כתובה על ניר חדו
הוא משני הצדדים, דהני
על לבו ואינה נחרטת בו
בן אבויה אומר, הלומד
בזקנותו אין רכרי תורה
כתב: אמר שהלומד כימ
שכבר נחקקו בדעתו חשנ
המחשבות, ולא יוכל לו
המוחה את העמלקי שבי
לכן באה ההבטחה
כלומר, השי"ת אומר -
אך ניר חדש. שאכן כ
להאלישיך הק' ויקרא ז
על ניר חדש.
מעטה, זהו שהוסיפה
המחיקה כלל. 'ותבך ו
היהודים', ירעת המן ה
ומחשבתו אשר חשב ע
הנשאר בקיומה למרוו
ואכן הודה המלך או
אין להשיב, כלומר, כו
זכתה אסתר וכל ישראל
ועם ועם כלשונו, ואל
ומדינה ככתבה ועם וע
היהודים, שאכן אז לא
יד, ואילו באגרות שני

פרשת זכור

מת עמלק זה הגאות, כי
ל'ק' בגימטריא ר'ס' א'.

יגע ולא ירא אלקים (דברים

אמר לבנו הרב הקדוש רבי
שיסחא, כשאתה עיף ויגע
זימן הוא שאינך ירא אלקים,
ה מ לא) וקוי ה' יחליפו כח.

זין החי. וכאשר שומר האדם את
ס' שעליו. ונרמו הדבר ב'מעיל'
למה נסמכה פרשת בגדי כהונה
כפרין וכו', מעיל מכפר על לשון
כ.

זמצמץ את הבגד שלא יתפשטו
וכדאיחא בריש לקוטי שושנים,
(יבמות סא.), דעל ידי הקידושין
'אמירה' היא צמצום, דהמחשבה
זבתו ולגלוחה במאמר, ע"כ.

זמוני זהב בתוכם סביב וגוי, והיה
זות. וברשב"ם, לפי שצוה הקב"ה
צוה הקב"ה 'ונשמע קולו בכואו'
בישה, ואין דרך הנכבדים לעשות
זי שיקרא הוציאו כל איש מעלי,
זן מיעוט הדיבור במקום שאפשר,
זון ורימון, שהם ישימעו דבר זה.
זל הגבלה וצמצום. וכל דיבור
זת' (אם כי הם אינם מקלקלים).

הק' לתלמידו הרה"ק רבי פרץ
ז תבין גם את דיבורם וצפופם
ייבוריו, יבין גם את שחוצה לו.

ום היהודי הק' ז"ל מפרשיסחא,

ותוך כדי דיבור חזר ואמר לו, כשאתה
עיף ויגע אחר התפלה, [לא ירא אלקים],
אל תירא מהדינים, כי נמתקו בשורשן².

פורים

איתא בתקוני זוהר (ח' כא נו): דיום
הכפורים ופורים המה בדרגא חדא.

ולכאורה איך הם שוים, והלא ביום
הכפורים מחויבים לענות נפשינו מאכילה
ושתיה ומשאר ענינים גשמיים, וביום
הפורים הוא להיפוך, דמצוה לאכול ולשתות
ולשתענג ולשמוח בשמחת פורים דייקא.

אך נחזה אנן, כשמצרפין זהב בכור
ההיתוך יש ב' מיני צירוף, מתחילה
מפרידין הפסולת מן הזהב בהתיך אותו
בכור כמה פעמים לצרפו היטב לכל ישראל
שום פסולת כהזהב וישאר נקי ומבורר
וצלול כראוי, ואחר כך בורדין מן הפסולת
הנ"ל כל פירווי זהב שנשארים עוד
בפסולת, וישאר הפסולת לבד בלי שום

תערוכת זהב כלל. כמו כן בעניני הבירורין
יש גם כן ב' מיני בירורין, היינו מתחילה
מחויבים לברור הרע מן הטוב לכל ישראל
שום בחינת רע חלילה בהטוב, וישאר
הטוב נקי וברור כראוי, ואחר כך מחויבים
לברר מן הרע מה שנשאר אצלו עוד מעט
טוב כאפס מה, ומחויבים לברר ממנו הכל
וישאר רק הרע לבדו. והבירור משניהם
היא לכוונה אחת, לברר הטוב מן הרע.

וזה הענין כאן, ביום הכפורים מחויבים
אנחנו לברר הרע מן הטוב, שישאר הטוב
נקי ומבורר, לזאת אסורים באכילה ושתיה
וישאר דברים הגשמיים, כי המה מבחינת
הרע, וכשמתענה מכל הנ"ל יוכל מהר
לברר הרע כולו לכל ישראל שם חלילה
שום נדנדוד מהרע, ויהיה בחינת הטוב נקי
וצלול. ובפורים מבררים הטוב מן הרע,
מה שנשאר עוד מעט בחינת טוב כתוך
הרע, לכן מחויבים לאכול ולשתות
ולשמוח על כוונה הראויה וטובה בכדי
שיבורר הטוב מן הרע היטב הדק. ועל

כי מצות מחיית עמלק תמידית ונוהגת בכל הדורות, והיא להסיר את מדת הגאווה, שכזה מקיימים
מחיית עמלק.

ובפ' שלח ביאורים אות ה כתב: מטו ביה משמיה דהיהודי הק' ז"ל מפרשיסחא, שמצות מחיית עמלק
היא תמידית, ונוהגת בכל הדורות, כי מחיית עמלק היא ביטול כח הרע בכללו - טומאת היצר הרע.

תפארת היהודי אות יא, מהגה"ח רבי שלום יוסף הארצשטארק אב"ד יוזעפאף נכד רבנו הק',
ובאות נג. ובישרי לב לא ב. ובדברי בינה, מועדים, מאמרי שכועות ע' כא [הובא בפ' כי תצא].

ובדברי תורה ע' 40 הביא את סיום הדברים מ'ותוך כדי דיבור' מפי בנו הרב הקדוש הנ"ל
בוה הלשון: אף אם אין מרגיש טעם בעבודת, והעבודת היא אצלו יגיעה, אפילו הכי הכי הכיטחה
התורה שלא יירא מהדינים. [וכן הכיאה בתורות בית דינוכ פ' כי תצא ע' קן].

ובאילנא דחיי נג ב, הביאו בזה הלשון: אם אתה עיף ויגע מן העבודת, אל תירא מהדינים.
כי על ידי שתחמם עצמך בעבודת אלוקות על ידי זה תכרית המשחיתים והקליפות שנבראו
מחטאתיך, ושוב אינך ירא מהדינים.

פי האמת ב' הבירורין הם ענין אחד, לברר הטוב שיהיה נקי וברור, לזאת שוים הם במדריותיהם, וצדקו דברי התיקונים. ועל פי זה נוכל לומר שלזה תמיד הקביעות מיום הכפורים אין באפשרות שיחול ביום שיחול בו יום הפורים. ועל פי המשנה (כלים יז יד) יש במה שנברא ביום הראשון טומאה [הכי קאמר, יש דברים שנבראו ביום ראשון, שהעושה כלי מהם יש בהם טומאה, כגון הארץ שנבראת ביום הראשון וכלי חרס הנעשים ממנה טמאים. רע"ב], בשני [שבו נברא הרקיע] אין בו טומאה, בשלישי [נבראו אילנות] יש בו טומאה [דכלי עץ הנעשים מהם מקבלים טומאה], ברביעי [נתלו המאורות, שאין בהם טומאה], ובחמישי [עופות ודגים] אין בהם טומאה [אם עשה מעופות ודגים כלים אין מקבלים טומאה], חוץ מכנף העזניה [דרבנן גזרו טומאה בכלים הנעשים ממנה] וביצת נְעֻמִית המצופה [בת היצנה, רבנן גזרו טומאה בכיצתה כשהיא מצופה, כיון דבלא צפוי נמי עומדת. אבל בשאר ביצים אפילו במצופה לא גזרו, כיון דבאינה מצופה לא קיימא כלל], וכל

שנברא ביום הששי [חיות ובהמות ושרצים ואדם] טמא [אם עשה כלים מעצמותיהן או מעורותיהן מקבלים טומאה]. ולזאת יום ראשון שיש בו טומאה יחול בו פורים, מחמת שהבירור אז הטוב מן הרע, ויום הכפורים אין באפשרות שיחול בו, כי אז הבירור רע מן טוב, ומחמת הטומאה קשה לברר. וכן יום שלישי ויום ששי שיש בהם טומאה, יום הפורים יחול בהם מה שאין כן יום הכפורים לא יחול בהם. ויום שני שאין בו טומאה יחול בו יום הכפורים, מחמת שאין בו טומאה ויכולים לברר רע מטוב, ופורים לא יחול בו, כי הבירור הוא בהיפוך וכנ"ל. וכן יום רביעי שאין בו טומאה. ויום חמישי שמדאורייתא אין בו טומאה אלא שרבנן גזרו בו טומאה, אפשר שיחולו בו יום הכפורים ויום הפורים, דיום הכפורים הוא מדאורייתא, ומכיון דמדאורייתא אין בו טומאה יחול בו, ויום הפורים שהוא מדרבנן יחול גם הוא בו ביום, כיון דיש בו טומאה מדרבנן. וביום השבת שאין בו טומאה כי הוא כולו קודש, אפשר שיחול בו יום הכפורים, אבל פורים לא יחול בו לעולם א.

פורים י"ג, ט"ז, כ"א, כ"ג, כ"ה, כ"ז, כ"ט, ל"א, ל"ג, ל"ה, ל"ז, ל"ט, מ'

א לקוטי מהר"א ע' כט. עיון תפלה ע' כא. עין [פסוקים] היהודי ופ"ח - ח: וזו ענין פורים - טומאה א

(א) ובחדושי הגרמ"ז סי' נא ע' קיט הביאו הדברים מתוך הסכמתו של הגה"ח רבי מנחם זעמבא לילקוט נחמני (חלק א) ואותיות פורחות, והוסיף הגרמ"ז בזה הלשון: נראה דכיון [רבנן הק'] ז"ל בזה ליישב הקושיא דתמהו (עיי' משנה אחרונה) למאי נפקא מינה סידור זה של ימי הבריאה, אם נברא בהם דבר המטמא או לאו. לכן פירש דנפקא מינה סידור לקביעא דירחא, דכתב רש"י ז"ל (פסחים נח: ד"ה בשני כשבת) דגם כשעה שקידשו על פי הראיה היו נזהרין שלא יבואו תרי שבתא בהרי הדדי. ואיתא בתקוני זוהר (ת' כא נז:): דפורים יום כפורים. [שם: פורים אחקריאת על שם יום הכפורים, דעתידין לאתענגא ביה, ולשוניי ליה מענוי לענג, ומה דאיהי שכינתא אסור ביה נעילת הסנדל, בהווא זמנא אתמר בה (שיר השירים ז ב) מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב, וענוגא וחדוה וכמה טבין מזומנין לגבה, ודא יהא בזמנא דפורקנא בעגלא. והיינו יום' הוא יום הכפורים, שגם

המסכת שלו מכונה 'יומא'. בכפיה, והקב"ה נתרצה ב הפורים ובו קיבלוה ברצון משיקאגו, בשו"ת המאור ו אך ההבדל שבשניהם ו טהור מטמא לא אחד - נ מטמא. אולם יום הכפורים יוצרו ולו אחד בהם - זה טהור של אחד, על דרך שכולו עומד במקום טהור השרת (פרקי דרבי אליעזר הוא טהור מטמא כנ"ל. וזהו הכוונה דקביעות י טהור מטמא, הוקבע ימיב מבירור וביטול המן הטמ הפסוק (אסתר ב ה) איש שיחד שמו של הקב"ה כ מטמא לא אחד - זה מרד וראה במתניתין דמגילה (פרק א מגילה הלכה ב) בשבתא, ולא קבעי תרי שני ב) נוזה לשון הפרי עץ ז: שצריך אינש לבסומי שיש ניצוץ של קדושה ב לגמרי מיד. והנה ביום ה לו חיות לעצמו מזה ההג ביום הזה, עד שלא ידע ב ויתברך גם הוא, אבל לא הקליפה, לכן צריך לאומנו ביום זה הוא בירור הניצ ג) בס' מיכאל באחת וגן, דע"פ דברי רבנו הק' אלו, ולא רק מטעם דחל ל"ד באדר, אינו רק מש לדורות יחול יום י"ד דו נמשך מיום הכפורים, אי וגם יום השבת בתכלית ד) בעל פני מנחם מגו

בני אדם, וריש לקיש
מתוקי דלישנא כנודע,
כולם, כל כחות רעות
את הצדיק, אז אומר לו
כס ואתה בלבדך צדיק
:ריך להכות גם את זה,
צל מגאווה שילך בדרך
אחד לפי השגתו, יש
אל הטוב, וקליפות נגה
: וחציו של הרע נדחה,
לפרוש עצמו מכל וכל
חיותא, וכשכבר המית
ציו הטוב של נגה אל

מעוצם תשובתו המית כל
רי מעשיו, וכשהמית הכל,
שהוא קליפת נגה, שלא
צריך לתקן כל ימיו, ולירא
שחציו טוב וחציו רע, והו
:על שם טוב אמר רגע קודם
ל גאווה (תהלים ל"ו) שהיה
זו וכו' ועיין לקמן פרשת מצרע
י"ג מזה:]

בפרשתינו אות צ"ז שכל
יא קומה שלימה ועוד עיין
התפלה אות מ"ד עיין שם,
י"ג, ועיין לקמן ריש פרשת
יש בו קומה שלימה מרמ"ח
ים וכו':

הקדושה על פי דרך התורה וחציו ידחה, וזהו ופלגא, כך עולה מדברי מרן אלקי הר"י בעל
שם זכר צדיק לברכה:

[נוצר חסד אבות ריש פרק ג']

קנת. איזהו גבור הכובש את יצרו (אבות פרק ד), יש להבין לשון איזהו, שמשמע שמדבר
משני בני אדם, ושואל איזה מהם גבור, והוי ליה לומר מי נקרא גבור, ועוד
יש להקשות שמלשון הכתוב משמע איפכא שהכתוב אומר טוב אך אפים מגבור משמע מי
שהוא מאריך אף דהיינו הכובש את יצרו חשוב יותר מגבור:

ויש לומר דיש שני מיני צדיקים, א' שאין מניח היצר הרע לקרוב אצלו, וקודם בואו אליו
מרחיקו מעליו, ויש צדיק שמניחו לבא אצלו אך כובשו שלא להסיתו לעבירה, למשל,
היצר הרע מסיתו לחמדה, ואומר ליצר הרע אני אעשה כדבריך שאלך אחר חמדה אך אחר
חמדה של מצוה, והולך ולומד תורה בחשק גדול ובחמדה גדולה, וכן בכל דבר שמסיתו למדה
רעה הוא לוקח אותה המדה לעבודת הבורא:

אך מי מהם יותר משובח, וודאי הב' יותר משובח, והוא על דרך משל אדם שישן בחנות
לשמור הסחורה ולא היה הדלת סגור בבריח חזק, ושמע באמצע הלילה שנגב אחד בא
ועושה תחבולות לפתוח הדלת, וכאשר שמע זה היה ירא לנפשו והתחיל לצעוק בקול גדול
לבני ביתו שיבואו, וברח הגנב מחמת הצעקה, ומעשה כזה אירע לאיש אחר גם כן, רק שאותו
האחר כששמע שנגב בא שתק כמו שאינו שומע, וכשבא הגנב לחנות בפנים תפס אותו ואסר
אותו בנחושתיים, אבל לא היה רוצה לצעוק כדי שיברח הגנב, כי אמר אם יברח הגנב עכשיו,
שמא יבא עוד בלילה זו או בלילה אחרת, ושמא אז אהיה נרדם בשינה ולא אשמע, ויעשה
הגנב מה שלבו חפץ, לכן אעשה לו דבר זה שלא יגנוב עוד, והנמשל מובן מאליו:

וזזהו פירוש איזהו גבור וכו' כלומר איזה מב' צדיקים הללו נקרא גבור, ואמר הכובש וכו'
ולא זה שאינו מניח את היצר הרע לקרוב אצלו כלל, שנאמר טוב אך אפים מגבור,
רצה לומר זה שהוא מאריך אף דהיינו היצר הרע נקרא אף, שהיצר תמיד אצלו ועם כל זה
הוא כובש אותו, זהו טוב ומשובח יותר מהצדיק הא' שאינו מניחו ליקרב אצלו כנוכר לעיל,
ומושל ברוחו, רצה לומר מי שהוא מושל על היצר הרע וכובש אותו הוא יותר משובח מלוכד
עיר, כי מי שהוא לוכד עיר בוודאי מגרש את התושבים תחלה ואחר כך בא לעיר, אבל זה
אינו מגרש את היצר הרע רק כובשו:

[כתר שם טוב דף ט"ו ע"א בקצרה, והוא בליקוטים יקרים דף ג' ע"א]

קנת. איזהו חכם הלומד מכל אדם (אבות פרק ד') גם מיצר הרע, כרבי מאיר שנקרא חכם